

A TANÁCS (KKBP) 2023/457 HATÁROZATA**(2023. március 2.)****az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 2014/119/KKBP határozat módosításáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 29. cikkére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2014. március 5-én elfogadta a 2014/119/KKBP határozatot ⁽¹⁾.
- (2) A 2014/119/KKBP határozat felülvizsgálata alapján az egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedéseket 2024. március 6-ig meg kell hosszabbítani. Ezen túlmenően naprakésszé kell tenni a 2014/119/KKBP határozat mellékletében szereplő, a védelemhez való jogra és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogra vonatkozó információkat.
- (3) A 2014/119/KKBP határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2014/119/KKBP határozat a következőképpen módosul:

1. Az 5. cikk második bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
„Ezt a határozatot 2024. március 6-ig kell alkalmazni.”
2. A melléklet az e határozat mellékletében foglaltakkal összhangban módosul.

*2. cikk*Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napját követő napon lép hatályba

Kelt Brüsszelben, 2023. március 2-án.

a Tanács részéről
az elnök
E. BUSCH

⁽¹⁾ A Tanács 2014/119/KKBP határozata (2014. március 5.) az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról (HL L 66., 2014.3.6., 26. o.).

MELLÉKLET

A 2014/119/KKBP határozat mellékletének B. pontja (Védelemhez való jog és hatékony bírói jogvédelemhez való jog) helyébe a következő szöveg lép:

„B. Védelemhez való jog és hatékony bírói jogvédelemhez való jog**A védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog Ukrajna büntetőeljárás törvénykönyve értelmében**

Ukrajna büntetőeljárás törvénykönyvének (a továbbiakban: büntetőeljárás törvénykönyv) 42. cikke úgy rendelkezik, hogy minden, büntetőeljárásban gyanúsított vagy terhelt félként részt vevő személyt megillet a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog. E jogok közé tartozik: az arról való tájékoztatáshoz való jog, hogy az érintett milyen bűncselekménnyel gyanúsítják vagy vádolják; az érintett joga a büntetőeljárás törvénykönyv szerinti jogairól való kifejezett és haladéktalan tájékoztatáshoz; a védőügyvéd kérelem alapján történő igénybeviteléhez való jog; és az eljárási cselekményekkel, valamint a nyomozó, az ügyész és a vizsgálóbíró határozataival, cselekményeivel és mulasztásaival szembeni panasztétel joga.

A büntetőeljárás törvénykönyv 303. cikke különbséget tesz azon határozatok és mulasztások között, amelyekkel szemben a büntetőeljárásnak a tárgyalást megelőző szakaszában lehet panasszal élni (első bekezdés), illetve azon határozatok, cselekmények és mulasztások között, amelyeket a bíróság vizsgálhat meg az előkészítő eljárásai során (második bekezdés). A büntetőeljárás törvénykönyv 306. cikke úgy rendelkezik, hogy a nyomozó vagy az ügyész határozataival, cselekményeivel vagy mulasztásaival kapcsolatos panaszokat egy helyi bíróság vizsgálóbírójának kell megvizsgálnia a panaszos vagy annak védőügyvédje vagy jogi képviselője jelenlétében. A büntetőeljárás törvénykönyv 308. cikke úgy rendelkezik, hogy az előzetes bírói vizsgálat során az észszerű időtartam tiszteletben tartásával kapcsolatos, a nyomozó vagy az ügyész általi mulasztásokat érintő panaszokat egy magas rangú ügyészhez lehet benyújtani, akinek azt a benyújtástól számított három napon belül meg kell vizsgálnia. Emellett a büntetőeljárás törvénykönyv 309. cikke meghatározza, a vizsgálóbírók mely határozataival szemben lehet fellebbezéssel élni, és hogy az egyéb határozatok bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhetik a bíróság előkészítő eljárásai során. Ezenkívül több eljárási jellegű nyomozási cselekményre csak a vizsgálóbíró vagy valamely bíróság döntése alapján kerülhet sor (például zár alá vétel a büntetőeljárás törvénykönyv 167–175. cikke alapján és őrizeti intézkedések annak 176–178. cikke alapján).

A védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog alkalmazása az egyes jegyzékbe vett személyek esetében**2. Vitalii Yuriyovych Zakharchenko**

Az állami pénzeszközök, illetve vagyon hűtlen kezeléséhez kapcsolódó büntetőeljárás folyamatban van.

A Tanács rendelkezésére álló információk alapján azon büntetőeljárások során, amelyekre a Tanács e megállapítását alapozta, tiszteletben tartották Vitalii Zakharchenko védelemhez való jogát és hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, beleértve az ahhoz való alapvető jogot, hogy ügyét észszerű időn belül tárgyalja egy független és pártatlan bíróság. Ezt bizonyítják különösen a vizsgálóbíró Vitalii Zakharchenko előzetes letartóztatását elrendelő, 2021. április 19-i határozatai, valamint Kijev város Pecserszki Kerületi Bíróságának (Pecherskyi District Court of Kyiv) 2021. augusztus 10-én kelt határozata, amelyben engedélyezi különleges előzetes bírói vizsgálat lefolytatását a 4201600000002929. sz. büntetőeljárásban. A vizsgálóbírók említett határozatai megerősítik Vitalii Zakharchenko gyanúsított minőségét, és kiemelik, hogy a gyanúsított a büntetőjogi felelősségre vonás elkerülése érdekében rejtőzködik a vizsgálatot végző szervek elől.

Ezenkívül a Tanács információi szerint az ukrán hatóságok intézkedtek Vitalii Zakharchenko felkutatása érdekében. 2020. február 12-én a nyomozó szerv úgy határozott, hogy Vitalii Zakharchenkót felveszi a nemzetközi körözötték jegyzékébe, és a kérelmet az Interpol adatbázisában való rögzítés céljából továbbította az ukrainai nemzeti rendőrség nemzetközi rendőri együttműködési főosztályának (Department of International Police Cooperation of the National Police of Ukraine). Emellett 2021. május 11-én Ukrajna nemzetközi bűnügyi jogsegélyre irányuló kérelmet küldött az Oroszországi Föderációnak Vitalii Zakharchenko hollétének megállapítása érdekében, amelyet Oroszország 2021. augusztus 31-én elutasított.

A Tanács információi szerint 2022. február 9-én lezárult a 4201600000002929. sz. büntetőeljárásban folytatott előzetes bírói vizsgálat, és az ukrán büntetőeljárás törvénykönyv követelményeinek teljesítését követően a főügyészség (Prosecutor General's Office) 2022. augusztus 5-én vádiratot küldött Kijev város Pecserszki Kerületi Bíróságához az ügy érdemének vizsgálata céljából.

Az ukrán hatóságok által szolgáltatott információk alapján Vitalii Zakharchenko nem hatalmazott meg védőt az ukrainai büntetőeljárásban, hanem kirendelt védő képviselte az érdekeit. Nem állapítható meg a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog megsértése olyan körülmények között, amikor a védelem nem gyakorolja ezen jogokat.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban a Tanács úgy véli, hogy azon időtartamokat, amelyek során Vitalii Zakharchenko elkerüli a vizsgálatot, figyelmen kívül kell hagyni az észszerű időn belüli tárgyaláshoz való jog tiszteletben tartásának értékelése szempontjából releváns időtartam kiszámításakor. A Tanács ezért úgy véli, hogy a fent ismertetett, Vitalii Zakharchenkónak felróható körülmények jelentősen hozzájárultak a vizsgálat hosszúságához.

6. Viktor Ivanovych Ratushniak

Az állami pénzeszközök, illetve vagyon hűtlen kezeléséhez kapcsolódó büntetőeljárás folyamatban van.

A Tanács rendelkezésére álló információk alapján azon büntetőeljárások során, amelyekre a Tanács e megállapítását alapozta, tiszteletben tartották Viktor Ratushniak védelemhez való jogát és hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, beleértve az ahhoz való alapvető jogot, hogy ügyét észszerű időn belül tárgyalja egy független és pártatlan bíróság. Ezt bizonyítják különösen a vizsgálóbíró 2021. április 19-i, Viktor Ratushniak előzetes letartóztatását elrendelő határozatai, valamint Kijev város Pecserszki Kerületi Bíróságának (Pecherskyi District Court) 2021. augusztus 10-én kelt határozata, amelyben engedélyezi különleges előzetes bírói vizsgálat lefolytatását a 4201600000002929. sz. büntetőeljárásban. A vizsgálóbírók említett határozatai megerősítik Viktor Ratushniak gyanúsított minőségét, és kiemelik, hogy a gyanúsított a büntetőjogi felelősségre vonás elkerülése érdekében rejtőzködik a vizsgálatot végző szervek előtt.

A Tanács információi szerint az ukrán hatóságok intézkedtek Viktor Ratushniak felkutatása érdekében. A nyomozó szerv 2020. február 12-én úgy határozott, hogy Viktor Ratushniakot felveszi a nemzetközi körözöttek jegyzékébe, és az Interpol-adatbázisban való rögzítésére irányuló kérelmet továbbította az ukrainai nemzeti rendőrség nemzetközi rendőri együttműködési főosztályának (Department of International Police Cooperation of the National Police of Ukraine). Emellett Ukrajna 2021. május 11-én nemzetközi bűnügyi jogsegélyre irányuló kérelmet küldött az Oroszországi Föderációnak Viktor Ratushniak hollétének megállapítása érdekében, amelyet Oroszország 2021. augusztus 31-én elutasított.

A Tanács információi szerint 2022. február 9-én lezárult a 4201600000002929. sz. büntetőeljárásban folytatott előzetes bírói vizsgálat, és az ukrán büntetőeljárás törvénykönyv követelményeinek teljesítését követően a főügyészség (Prosecutor General's Office) 2022. augusztus 5-én vádiratot küldött Kijev város Pecserszki Kerületi Bíróságához az ügy érdemének vizsgálata céljából.

Az ukrán hatóságok által szolgáltatott információk alapján Viktor Ratushniak nem hatalmazott meg védőt az ukrainai büntetőeljárásban, hanem kirendelt védő képviselte az érdekeit. Nem állapítható meg a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog megsértése olyan körülmények között, amikor a védelem nem gyakorolja ezen jogokat.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban a Tanács úgy véli, hogy azon időtartamokat, amelyek során Viktor Ratushniak elkerüli a vizsgálatot, figyelmen kívül kell hagyni az észszerű időn belüli tárgyaláshoz való jog tiszteletben tartásának értékelése szempontjából releváns időtartam kiszámításakor. A Tanács ezért úgy véli, hogy a fent ismertetett, Viktor Ratushniaknak felróható körülmények jelentősen hozzájárultak a vizsgálat hosszúságához.

12. Serhiy Vitalyovych Kurchenko

Az állami pénzeszközök, illetve vagyon hűtlen kezeléséhez kapcsolódó büntetőeljárás folyamatban van.

A Tanács rendelkezésére álló információk alapján azon büntetőeljárások során, amelyekre a Tanács e megállapítását alapozta, tiszteletben tartották Serhiy Kurchenko védelemhez való jogát és hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, beleértve az ahhoz való alapvető jogot, hogy ügyét észszerű időn belül tárgyalja egy független és pártatlan bíróság. Ezt bizonyítja különösen az, hogy a védelmet 2019. március 28-án értesítették a 4201600000003393. sz. büntetőeljárás keretében folytatott előzetes bírói vizsgálat befejezéséről, és hozzáférést biztosítottak számára az ügyiratokhoz azok megismerése céljából. Az ukrainai Nemzeti Korrupcióellenes Hivatal (National Anti-Corruption Bureau) emellett 2021. október 11-én tájékoztatta a Serhiy Kurchenko védelmét ellátó ügyvédek az előzetes bírói vizsgálat befejezéséről és az előzetes bírói vizsgálat

ügyirataihoz azok megismerése céljából való hozzáférés biztosításáról. A Tanács tájékoztatást kapott arról, hogy az ukrainai Nemzeti Korrupcióellenes Hivatal a védelem általi áttekintés határidejének megállapítására vonatkozó indítványt nyújtott be a védelem által az előzetes bírói vizsgálat ügyiratainak áttekintése során tanúsított késedelem kezelése érdekében. A Tanács értesült arról, hogy az ukrainai Legfelsőbb Korrupcióellenes Bíróság (High Anti-Corruption Court) a 2022. június 27-i határozatában meghatározta, hogy a védelem számára a megismerési időszak 2022. december 1-jéig tart, amely időpontot követően úgy kell tekinteni, hogy a védelem élt az ügyiratokba történő betekintéshez való jogával. A Korrupcióellenes Különleges Ügyészség (Specialised Anti-Corruption Prosecutor's Office) 2022. december 7-én a vádiratot továbbította az ukrainai Legfelsőbb Korrupcióellenes Bírósághoz az ügy érdemének vizsgálata céljából.

Az Odesszai Fellebbviteli Bíróság (Odessa Court of Appeal) a 12014160020000076. sz. büntetőeljárással kapcsolatban a 2020. szeptember 18-i határozatában helyt adott az ügyész fellebbviteli kérelmének, és megelőző intézkedésként elrendelte Serhiy Kurchenko előzetes letartóztatását. A bíróság azt is megállapította, hogy Serhiy Kurchenko 2014-ben elhagyta Ukrajnát, és a tartózkodási helyét nem lehet megállapítani. A bíróság megállapította, hogy Serhiy Kurchenko a büntetőjogi felelősségre vonás elkerülése érdekében rejtőzködik az előzetes bírói vizsgálatot végző szervek előtt. Odessza város Kijevi Kerületi Bírósága (Kyivskyi District Court of Odesa City) 2021. december 20-án engedélyezte különleges előzetes bírói vizsgálat lefolytatását a gyanúsított távollétében. Továbbá Odessza város Kijevi Kerületi Bírósága 2021. október 20-án elutasította az ügyvédek által benyújtott – az ügyész 2021. július 27-én kelt, az előzetes bírói vizsgálat felfüggesztéséről szóló határozatának érvénytelenítésére irányuló – fellebbezést.

A Tanács információi szerint az ukrán hatóságok intézkedtek Serhiy Kurchenko felkutatása érdekében. A nemzeti rendőrség Odessza régióbeli főosztálya (Main Department of the National Police in Odessa Region) 2021. május 13-án továbbította a Serhiy Kurchenkóra vonatkozó vörös jelzés kiadására irányuló kérelmet az Interpol és az Europol ukrainai irodájának. A kérelem elbírálása folyamatban van. A Tanács értesült arról, hogy az ukrán hatóságok 2020. április 29-én nemzetközi bűnügyi jogsegélyre irányuló kérelmet küldtek az Oroszországi Föderációnak, amely kérelem 2020. július 28-án végrehajtás nélkül érkezett vissza.

A Tanács értesült arról, hogy 2022. május 6-án lezárult a 12014160020000076. sz. büntetőeljárásban folytatott előzetes bírói vizsgálat, és Odessza régió ügyészsége (Odessa Region Prosecutor's Office) 2022. augusztus 1-jén vádiratot küldött Odessza város Primorszki Kerületi Bíróságához (Prymorskyi District Court of Odesa City) az ügy érdemének vizsgálata céljából.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban a Tanács úgy véli, hogy azon időtartamokat, amelyek során Serhiy Kurchenko elkerüli a vizsgálatot, figyelmen kívül kell hagyni az észszerű időn belüli tárgyaláshoz való jog tiszteletben tartásának értékelése szempontjából releváns időtartam kiszámításakor. A Tanács ezért úgy véli, hogy az Odesszai Fellebbviteli Bíróság (Odessa Court of Appeal) határozatában ismertetett, Serhiy Kurchenkónak felróható körülmények, valamint a nemzetközi bűnügyi jogsegélyre irányuló kérelem korábbi végre nem hajtása jelentősen hozzájárultak a vizsgálat hosszúságához.”